

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKÇE

6. SINIF

1. ÇALIŞMA FÖYÜ

Sabahattin DÜLGER	İl Millî Eğitim Müdürü
Mahmut KARAKAYA	Şube Müdürü
Volkan ÇIRAKOĞLU	ÖDM Ekip Sorumlusu
Şule ATEŞ	Branş Koordinatörü
Harun ÖZDEMİR	Soru Yazarı
Dilek AKGÜN	Soru Yazarı
Cevher HACIOĞLU	Soru Yazarı
Olca TUGAY TİKİL	Tasarım
Gamze GENÇBAYRAKDAR	Dizgi

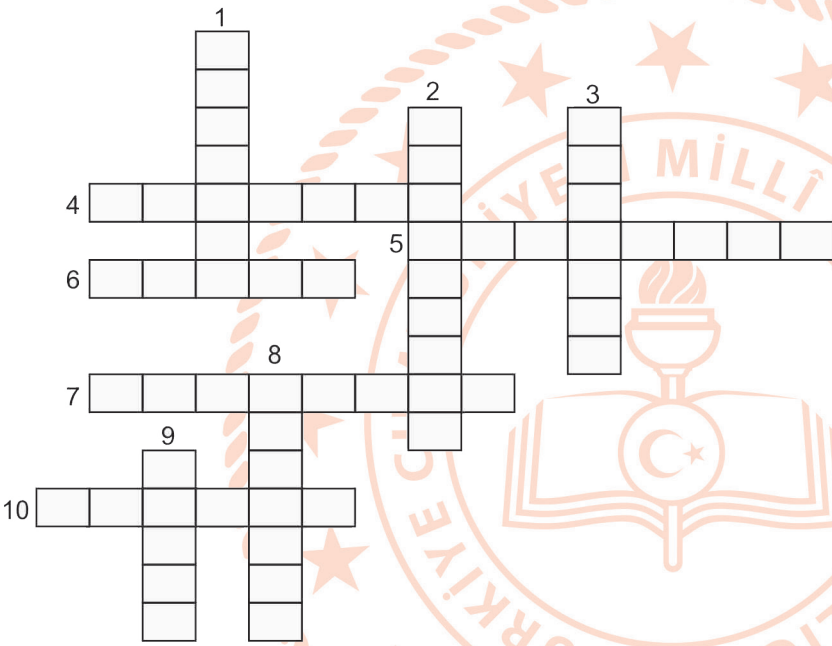
ETKİNLİK-1

Ütopyaya Yolculuk

On sekiz saat süren bir eve dönüş macerası... İhtiyaç duyduğu her şeye sahip olduğunu düşünen Mavi, kendini aniden fantastik bir serüvenin içinde bulur. Resim sergilerindeki tablolarla görmüş olduğu türden güzelliklerle ve bir o kadar da tuhafliklarla dolu, çocuk, genç, yaşlı demeden herkesi olumlu etkileyecek; huzurun, iyiliğin ve bilgeliğin egemen olduğu ütöpik bir dünyadır artık. Her aşamasında sürprizlerle karşılaştığı sıra dışı yolculukta ona Kitap isimli, turuncu saçlı, çok güzel bir kız eşlik eder.

Sen de Mavi ile Kitap'ın dünyasını keşfetmeye, hayata karşı bakış açını değiştirmeye, sıradanlıklardan sıyrılmaya hazır mısın? Gizemli, aynı zamanda da eğlenceli bir yolculuk seni bekliyor.

Ütopyaya Yolculuk adlı kitabın tanıtım yazısındaki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri bularak bulmacaya yerleştiriniz.

Yukarıdan Aşağıya

1. Şaşırtı.
2. Hayali.
3. Bayağı.
8. Gizem özelliği olan veya içinde gizem bulunan, esrarengiz.
9. Halkın gezip görmesi, tanınması için uygun biçimde yerleştirilmiş ürünlerin, sanat eserlerinin tümü.

Soldan Sağa

4. Macera.
5. Tuhaf olma durumu, yabansılık, garabet.
6. Dirlik, baş dinçliği, gönül rahatlığı, rahatlık, erinç.
7. Bilge olma durumu ve niteliği.
10. Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmadan sürdüren, bağımlı olmayan, hükümlan, hâkim.

ETKİNLİK-2

Geçiş ve Bağlantı İfadeleri

Konuşmalarda ve yazılarda düşüncelerden, eylemlerden bahsederken geçiş ve bağlantı unsurları ve bazı yönlendirici ifadeler kullanılır.

Düşüncenin Anlam Yönünü Değiştiren İfadeler

İki düşünce arasında olumlu-olumsuz düşünceye veya olumsuzdan olumlu düşünceye geçişi sağlamak için “ama, fakat, lakin, yalnız, ancak, oysaki, ne var ki, halbuki, buna rağmen, yine de” gibi ifadeler kullanılır.

Destekleyici ve Açıklayıcı İfadeler

Düşünceyi desteklemek ve daha iyi anlaşılmasını sağlamak için “özellikle, örneğin, örnek olarak, mesela, hatta, üstelik, ayrıca, açıkçası, açıklamak gerekirse, başka bir deyişle, yani” gibi ifadeler kullanılır.

Özetleyici ve Sonuçlandırıcı İfadeler

Anlatılanları özetlerken veya sonuca bağlarken kullandığımız özetleyen ve sonuç bildiren ifadeler şunlardır: “kısacası, özetle, son olarak, sonucunda, böylece, böylelikle, görüldüğü gibi”

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun olan geçiş ve bağlantı ifadelerini yazınız.

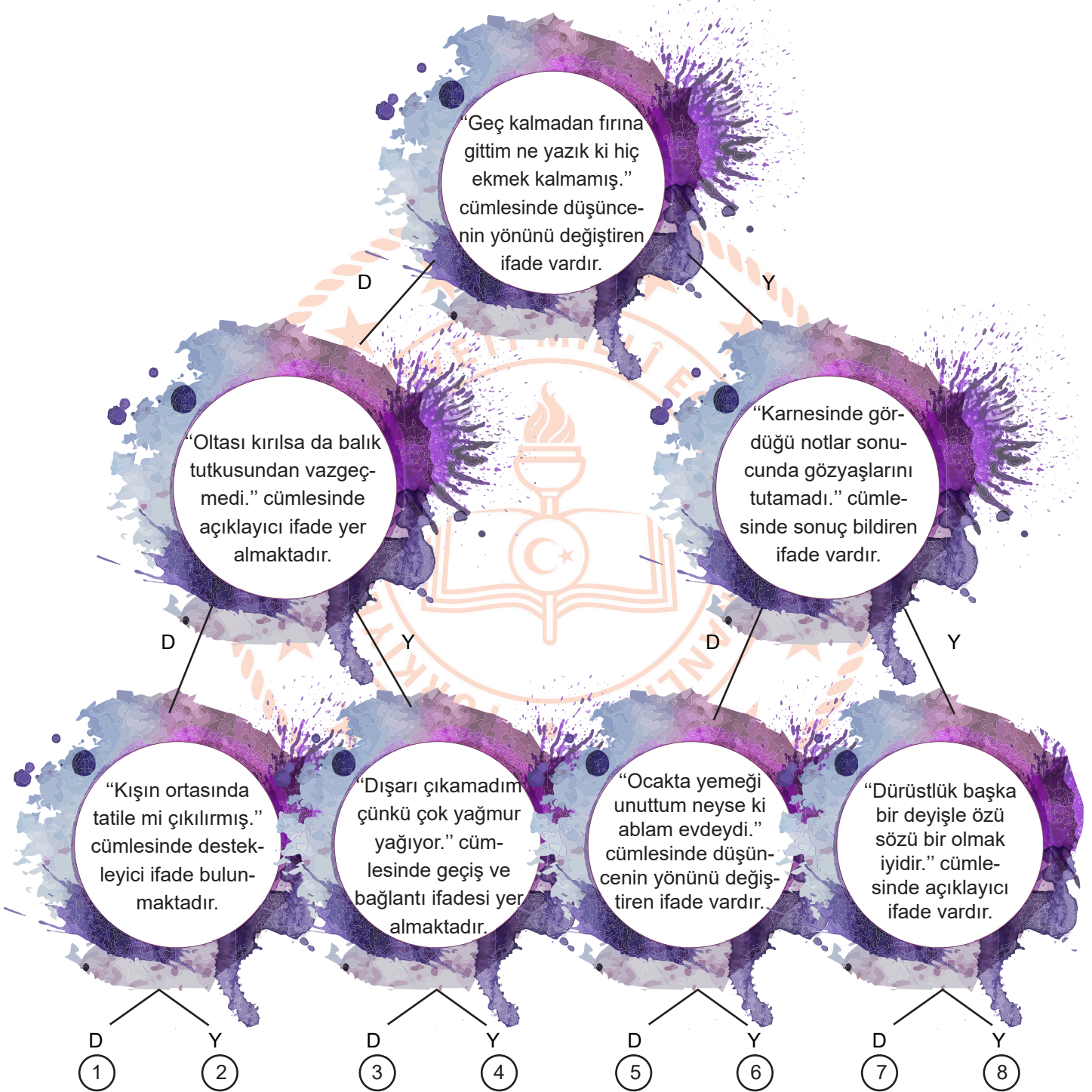
başka bir deyişle -ama -buna rağmen -özellikle -lakin -oysaki -halbuki -özetle -yani -ancak -böylelikle

- Herkesin anlayış derecesi farklıdır **başka bir deyişle** benim sana anlatacaklarım senin anlayacağın kadardır.
- İyi ara, doğruyu ara, güzeli ara - - - - kusur arama!
- Doğuştan sahip olduklarınızla yaşamayı öğrenmek bir süreç, bir katılım - - - - yaşamınızın yoğunlaşmasıdır.
- Her şeyi denerim - - - - yapabildiklerimi yaparım.
- Şanslıysan ve basit bir hikâyen varsa sona yaklaştığını hissedersin - - - - çok daha kolay olur bir sonraki adımı atmak.
- Okuması bile zor, hazmetmek için bile ara ara duraklamak gerektiren bir kitap - - - - herkesin okumasını, uzun uzun düşünmesini istiyorsunuz.
- İki zıt insanın nasıl olup da bu kadar iyi anlaşabildiğine şaşardı mahalleli - - - - insan olmanın güzelliği bu değil midir?
- - - - kültür ve toplum, insan psikolojisinin ayrılmaz bir parçasıdır.
- Bu kitabı okumak isteyenler gönül rahatlığı ile okuyabilirler - - - - araştırma inceleme türü severler için birebir.
- Güneş ışığa hasret duymayı öğretir büyüyen her canlıya - - - - gecedir onları yıldızlara yaklaştıran aslında.

ETKİNLİK-3

Geçiş ve bağlantı ifadeleriyle ilgili bilgiler doğru verilmişse “D”, yanlış verilmişse “Y” yönünde gidilecektir. Bu bilgiler doğrultusunda hangi numaradan çıkış yapılması gerekmektedir?

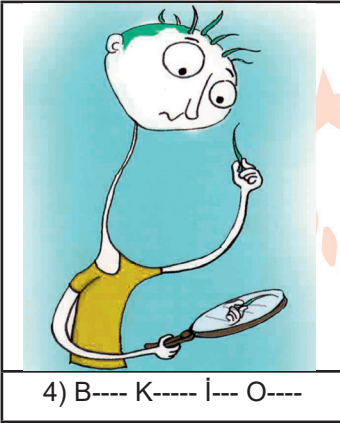
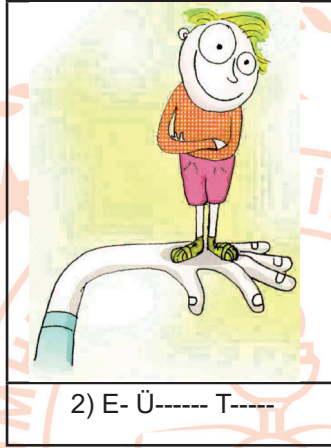

ETKİNLİK-4

DEYİM

Bir olayı, bir durumu, bir kavramı daha etkileyici anlatmak için en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan ve çoğu zaman gerçek anlamdan uzaklaşıp kendine özgü anlam kazanan kelime gruplarına **deyim** denir. Deyimler kalıplaşmış sözcük gruplarıdır. Sözcüklerin yerleri değiştirilemez.

a) Aşağıdaki karikatürlerde anlatılmak istenen deyimleri bularak verilen boşluklara yazınız.

b) Numaralanmış deyimler ile aşağıda verilen anlamları eşleştiriniz.

- a. Karşısındakine dokunacak veya kötü bir sonuç doğuracak söz söylemek. ☐
- b. Suçunu bilerek bundan utanmak. ☐
- c. Haksız olduğu anlaşıldığında verilecek her türlü cezaya razı olmak. ☐
- ç. Bir kimseye çok saygı ve sevgi göstermek. ☐
- e. Boşuna uğraşmak. ☐
- f. Farkında olmayarak birine dokunacak sözler söylemek, pot kırmak. ☐

ETKİNLİK-5

Söz Sanatları

Abartma

Bir şeyin olduğundan az ya da çok gösterilmesidir.

Dağ gibi çamaşır birikmişti.

Kişileştirme

Cansız varlıklara insani özellikler yüklenmesidir.

Kuşların mutluluktan cıvıladığını görüyorum.

Benzetme

Sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanın kuvvetli olanına benzetilmesidir.

Ay gibi yüzü, güneş gibi saçları vardı.

Konuşturma

İnsan dışındaki varlıkların konuşturulmasıdır.

Ağaçlar beni "Günaydın!" diyerek selamladı.

Karşıtlık

Birbirine karşıt olan durum, kavram ve fikirlerin bir arada kullanılmasıdır.

Ağlanacak halimize güleriz.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun söz sanatını yazınız.

- "Kara gözlerinin beyaz feneri olayım." cümlesinde birbirine karşıt iki durum verildiği için - - - - sanatı kullanılmıştır.
- "Annemin yüzü öyle duru ki sular gibi." cümlesinde annenin yüzü anlatılırken - - - - sanatına yer verilmiştir.
- "Besbelli her saat artar kederi/Belki de yüreği yara dağların." dizelerinde insana ait bir özellik cansız varlığa aktarıldığı için - - - - yapılmıştır.
- "Benim adım dertli dolap / Suyum akar yalap yalap." dizelerinde dolap konuştuğu için - - - - sanatı kullanılmıştır.
- "Derdimi döksem ben Karadeniz'e/ Kırım sahillerini sel tufan alır." dizelerinde - - - - sanatına yer verilmiştir.

ETKİNLİK-6

Aşağıda verilen cümleleri inceleyiniz, ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" bölümünü işaretleyiniz.

- "Mutlu çocukların okulu Halitpaşa, çiçekler gibi rengârenk boyandı." cümlesinde — benzetme vardır.
- "Selviler içinde bir alevdir Emir Sultan." cümlesinde abartma sanatına yer verilmiştir. —
- "Bir bulut gezer yayla yayla Anadolu'yu / Bir baştan bir başa selâm götürür Emir Sultan." dizelerinde konuşturma yapılmıştır. —
- "Âlem sele gitti gözüm yaşımdan." cümlesinde abartma sanatına yer verilmiştir. —
- "İşe giderken ağaçlara selam verip böceklerle konuşurum." cümlesinde — kişileştirme sanatına yer verilmiştir.
- "Ece, Sude ve Alperen rüzgâr gibi geçti önümüzden." cümlesinde benzetmeye yer verilmiştir. —

D	Y
D	Y
D	Y
D	Y
D	Y
D	Y

ETKİNLİK-7

Numaralanmış cümlelerdeki söz sanatlarını bularak cümle numaralarını ilgili alana yazınız.

Kişileştirme

.....

Benzetme

.....

Konuşturma

.....

Karşıtlık

.....

Abartma

.....

1. Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
2. Birkaç gündür sakın olan deniz bugün öfkeden köpürmüştü.
3. İnsan, tamamlanmamış bir ansiklopedidir.
4. Yıldızlar sönsün, diyerek bağırды karanlıktan sümbül.
5. Birden karşıma dikilince ödüm koptu.
6. Türküler de kilimler gibi eskidikçe değer kazanır.
7. Bir sarmaşık uyanıyordu uykusundan.
8. Çılgılık çılgılığa bir sessizlikti aramızda akan.
9. Gözüm yaşı değirmeni yürütür.
10. İpek böceği kozasından çıkarken "Yaşasın!" diye bağırılmaz mı?
11. Söz gümüşse sükût altındır.

ETKİNLİK-8

Neden - Sonuç Cümleleri: Bir cümlede ifade edilen yargılardan birinin neden, diğerinin sonuç olabilecek biçimde kullanılmasıyla ortaya çıkan cümleler neden- sonuç anlamı taşır.

Amaç - Sonuç Cümleleri: Sonuç bildiren bir yargıyla o sonucun hangi amaçla yapıldığını anlatan bir başka yargıdan oluşan cümlelerdir.

Koşul Cümleleri: Bir durumun, yargının oluşmasını, gerçekleşmesini, bir diğer yargıyla anlatılan koşulun olmasına bağlayan cümlelerdir.

İki grup arasında yapılan baloncuk patlatma yarışmasında birinci grupta bulunan Reyyan, amaç-sonuç cümlelerini; Melih, sebep-sonuç cümlelerini; Nisa, koşul cümlelerini patlatarak yarışmayı kazanan grup olmuştur.

Buna göre yarışmacıların patlattıkları balonları belirleyerek verilen alana numaralarını yazınız.

1) Gelişmeleri yakından takip etmek için şirket çalışanlarının konumlarına göre görevlendirme listesi hazırlandı.

2) Kızı Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler kitabını bir solukta okuduğundan bu tarz bir kitap arayışına girdi.

3) Sinemaya gitmeyi çok sevdiğini bildiği için hediye paketine sarılmış bir sinema biletini masasının üzerine bıraktı.

4) Oyuncakçıda geçireceği zamanı kısıtlamak için sonrasında yapacağı etkinliği hatırlatarak önlemini aldı.

5) Eğer zamanımızı planlı ve etkili kullanırsak çevremizdeki herkesle yeterince vakit geçirme olanağına sahip oluruz.

6) Raflardaki kitapların düzenli durmasını istiyorsan belli aralıklarla kitaplığını temizlemeye özen göstermelisin.

REYHAN

MELİH

NİSA

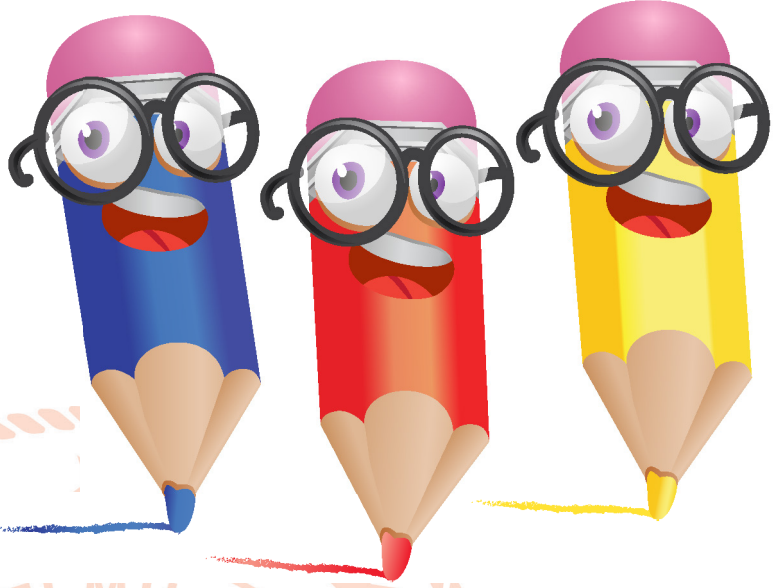

ETKİNLİK-9

1. Kara balıkçıl kuşu avlanmak için su üzerinde kanatlarını bir şemsiye gibi açar.

2. Kanatlarıyla güneş ışığını kestiğinden suyun içini daha iyi görüyor.

3. Bizim buralara yağmur yağdıkça her yer toprak kokardı.

Yukarıda farklı renklerdeki kalemlerin yazdığı cümleler farklı anlam ilişkileri (sebep-sonuç, amaç-sonuç, koşul) içermektedir.

Anlam ilişkilerini dikkate alarak aşağıdaki cümleleri değerlendiriniz. Cümlelerin yanındaki kutuları uygun renge boyayınız.

- ☐ a) Sen gelmedin diye pencereimde çiçek açmadı.
- ☐ b) Akşam olsun da ne yapacağımıza karar veririz.
- ☐ c) Daha iyi yaşam koşullarına sahip oluruz düşüncesiyle İstanbul'a yerleşmişler.
- ☐ ç) Ödevlerini bitirirsen seni tiyatroya götürürüm.
- ☐ d) Malzeme yetersizliğinden inşaat yarım kaldı.
- ☐ e) Otobüsü kaçırmayayım diye koşmaya başladı.
- ☐ f) Annemi uzun süre aramayınca meraklanmış.

ETKİNLİK-10

Aşağıdaki metinler için en uygun başlıkları uygun alanlara yazınız.

I.

Bedenin oluşmasını ve gelişmesini sağlayan, yıpranan bölümlerini onaran, ona ısı ve enerji veren hayvansal ve bitkisel maddelere besin denir. Doğru beslenme, sağlıklı yiyeceklerin yeterli miktarlarda ve dengeli bir şekilde tüketilmesiyle sağlanır. Sağlıklı yiyecekler doğal, taze, katkısız olmalı ve gereksinim duyduğumuz besin maddelerini içermelidir. İnsanların yiyeceklerden düzenli olarak alması gereken beş temel besin maddesi vardır. Bunlar karbonhidratlar, proteinler, yağlar, mineraller ve vitaminlerdir.

II.

Kaplumbağa Terbiyecisi resminin yapılmasından tam 37 yıl önce, genç Osman Hamdi, Bağdat'tayken babasına yazdığı bir mektupta, bir dergide okuduğu yazıda Japonya'daki kaplumbağa terbiyecilerinden söz edildiğini anlatmış. Japon terbiyecilerin davulla ritim tutarak kaplumbağalara tek sıra halinde yürümeyi, hatta bir masanın üstüne çıkmayı öğrettiği yazıyormuş. Dergide bu ilginç işi gösteren bir de resim yer alıyormuş. İşte, Osman Hamdi Bey'e tablosu için esin veren de bu olabilir.

III.

Pantomim, Antik Çağ'dan beri yaygın olan bir tiyatro biçimi. Sözcük de her şeyi taklit etmek anlamına gelen Yunanca pantomimos sözcüğünden geliyor. Pantomimciler sözlerin yardımı olmadan oynuyorlar. Oynadıkları karakteri jestler, yüz ifadeleri ve beden hareketleriyle canlandırıyorlar. Sözsüz oyunculuk olarak da tanımlayabileceğimiz pantomim, dansın kardeşi modern balenin de öncüsü sayılıyor.

IV.

Ayna Oyunu iki kişi ile oynanan çok eğlenceli bir oyundur. Öncelikle kimin aynaya bakan kişi kimin de aynadaki yansıma olacağına karar vermelisiniz. Sonra arkadaşınızla yüzleriniz birbirinize dönük olacak biçimde karşılıklı ayakta durun. Aranızda rahat hareket edebilecek kadar bir boşluk bırakın. Aynaya bakan kişi sabah kalkıp banyoda aynanın karşısında yaptıklarını yavaş yavaş yapmaya başlasın. Aynadaki yansıma bu hareketleri olabildiğince çabuk taklit ederek gerçek bir ayna görevi görmeli.

Vitaminlerin Önemi

Eğlenceli Oyunlar

Sessizlik Sanatı

Resmin İlhamı

Sağlıklı Beslenme

Aynısını Yap

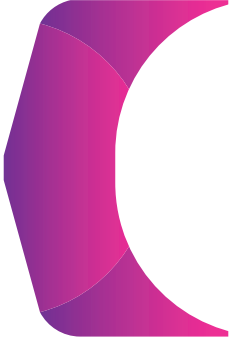
Usta Oyuncular

Tablonun Sırrı

ETKİNLİK-11

Konu: Bir yazıda en çok üzerinde durulan olay, durum veya kavramlara denilmektedir. Konuyu belirleyebilmek için, “Bu metinde ne anlatılıyor, yazar neyden söz ediyor?” gibi sorular sorulur.

Ana fikir: Metinlerde ana fikir, yazarın bu yazıyı yazma amacı ve okuyucuya vermek istediği mesajı ifade etmektedir. Ana fikri belirleyebilmek için, “Yazar bu metni ne amaçla yazmıştır, okuyucuya hangi mesajı vermeye çalışmaktadır?” gibi sorular sorulur.

Verilen metinlerin konu ve ana fikrini bulunuz.

I. İnsanların parmak izinin eşsiz olduğunu biliyoruz. Bu nedenle parmak izi, insanların kimliklerinin belirlenmesinde uzunca bir süredir kullanılıyor. Bizi biricik kılan parmak izlerimiz daha anne karnındayken şekilleniyor ve gelişimlerini orada tamamlıyor. Parmak izlerimizin çok karmaşık bir deseni varmış gibi görünür. Aslında bütün insanların parmak izlerini oluşturan desenler yay, ilmek ve demet olarak üç temel gruba ayrılır. İnsanların yaklaşık yüzde 65'i ilmek, yüzde 30'u demet ve yüzde 5'i de yay grubunda yer alır.

II. Bilim adamlarına göre zebraların çizgileri sıcaclardan daha az etkilenmek ve hastalık taşıyan sineklerden korunmak için zamanla bu desenlere dönüşmüştür. Zebraların nüfus kâğıtları da çizgilerden oluşan bu desenleridir. Şimdiye kadar size zebralar aynı gibi mi görünüyordu yoksa? Afrika'nın 4-5 m'lik güzeli zürafalar da aslında farklı deri desenlerine sahip. Bizim yine ayırt edemediğimiz, derilerindeki desenlerin farkları her zürafayı eşsiz kılıyor.

III. 19. yüzyılda parmak izlerini bilimsel bir temele oturtan kişi suç bilimi ile de ilgilenen çok yönlü bilim insanı Francis Galton, iki insanın aynı parmak izine sahip olma olasılığını 64 milyarda bir olarak hesaplamış. Parmaklarımızın ucundakiler yalnızca birer iz değil, aynı zamanda dokunma duyumuzu da sağlayan çok önemli bir araç. Parmak uçlarımızın bu izlerle algıladığı titreşimler dokunduğumuz şeylerin sert, yumuşak, tüylü vs. olduğunu ayırt etmemizi sağlıyor.

Konu:

Ana fikir:

Konu:

Ana fikir:

Konu:

Ana fikir:

ETKİNLİK-12

HİKÂYENİN UNSURLARI

Hikâyelerde ana unsur olaydır. Bu olay; yer, zaman ve şahıs unsurlarına bağlı olarak anlatılır.

Olay: Ortaya çıkan, oluşan ya da oluşabilecek hadise, iş.

Yer: Olayın geçtiği mekândır.

Zaman: Olayın meydana geldiği zamandır.

Kişi: Olayın kahramanlarıdır.

Proje Ödevi

Sabahleyin okula doğru yürüyen Benu, kaldırımında oturmuş kara kara düşünen Melike'yi gördü. Hemen arkadaşının yanına oturarak "Melike, neyin var?" diye sordu.

Melike, okula gelirken hazırladığı proje ödevinin rüzgârdan dolayı elinden uçarak denizdeki süs fıskiyesinin betonuna yapıştığını söyledi. "Ne yapacağım ben şimdi?" diyerek Benu'nun omzuna yaslandı. Benu, öğretmenlerinin bu durumu anlayışla karşılayacağını söyleyerek arkadaşını sakinleştirdi. Melike, biraz olsun rahatladı ve içinden insanın hâlden anlayan arkadaşlarının olmasının ne güzel olduğunu geçirdi. İki arkadaş okula doğru yürümeye devam etti.

Hikâyenin unsurlarını bularak ilgili alana yazınız.

ETKİNLİK-13

Anı; yazıldığı zamandan önce yaşanmış, yazar kişinin başından geçmiş veya tanık olduğu olayların anlatıldığı edebi bir türdür.

Hikâye(öykü); gerçek veya tasarlanmış bir olayı yer, zaman ve kişi belirterek işleyen edebi kısa yazılara denir.

I.

Sıcak bir yaz günü küçük Sinan, dedesiyle Karatay Kervansarayı'na gitti. Selçuklulardan kalma bu güzel eser, Kayseri yöresindeydi. Dedesi Marangoz Yusuf Ağa, bu yapının ahşap kısımlarını onarmak için gelmişti buraya. Sinan da kendisine yardım edecekti. Burası kervanlara durak yeri olarak yapılan, dışı kale gibi duvarlarla çevrilmiş büyükçe bir saraydı. İçinde cami, hamam, yatılacak yerler, büyük depolar vardı. Çocuk, kervansarayı büyük hayranlıkla inceliyor, her yere ayrı ayrı bakıyordu. Küçük Sinan, dedesiyle her gittiği yeri böyle inceler, ona bazı şeyler sorardı.

II.

Heyecanla beklediğim o gün yaklaşıyordu. Her gün daha fazla, daha fazla çalışıyordum. Konser günü elim ayağıma dolaşır korkusu ile baş etmek de çok yorucu oluyordu. Kemanımı başucuma koyup uyudum. Sabah uyandığımda ilk işim kemanıma "Günaydın" demek oldu. Evin içinde o tarafa bu tarafa koşturuyordum. Bu kadar panik olmamam gerektiğini söyleyen anneme kulaklarım kapalıydı âdeti. İşte o an, sahnedeyim. Kemanıma "Haydi, başlıyoruz." dedim. Sonrası bir rüya gibiydi, alkış seslerinden başım dönüyordu. Bu sadece sevinçten değil kendimi o kadar sıkışmışım ki beni kucaklamaya gelen annemin kollarına yığılıvermişim. Her şeye rağmen benim için müthiş bir deneyimdi. Kemanımı konuşurmanın mutluluğuyla yaşıyordum.

a) Buna göre aşağıdaki ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

Cümleler	Doğru	Yanlış
1) Birinci metinde yer, zaman, kişi ve olay unsurlarının hepsi vardır.	☐	☐
2) Birinci metinde kişinin hayatında iz bırakan bir olay anlatılmıştır.	☐	☐
3) İkinci metin yazıldığı zamandan önce yaşanmıştır.	☐	☐
4) İkinci metin olaya tanık olan biri tarafından kaleme alınmıştır.	☐	☐
5) Birinci metni anlatan olayın içindeki karakterlerden biridir.	☐	☐
6) İkinci metinde kişinin başından geçen bir olay anlatılmıştır.	☐	☐

b) Verilen metinlerin türünü belirleyiniz.

I.

II.

ETKİNLİK-14

Ana duygu: Bir şiirde hissettirilmek istenen temel duyguya denir.

Aşağıdaki soruları şiirlere göre cevaplandırınız.

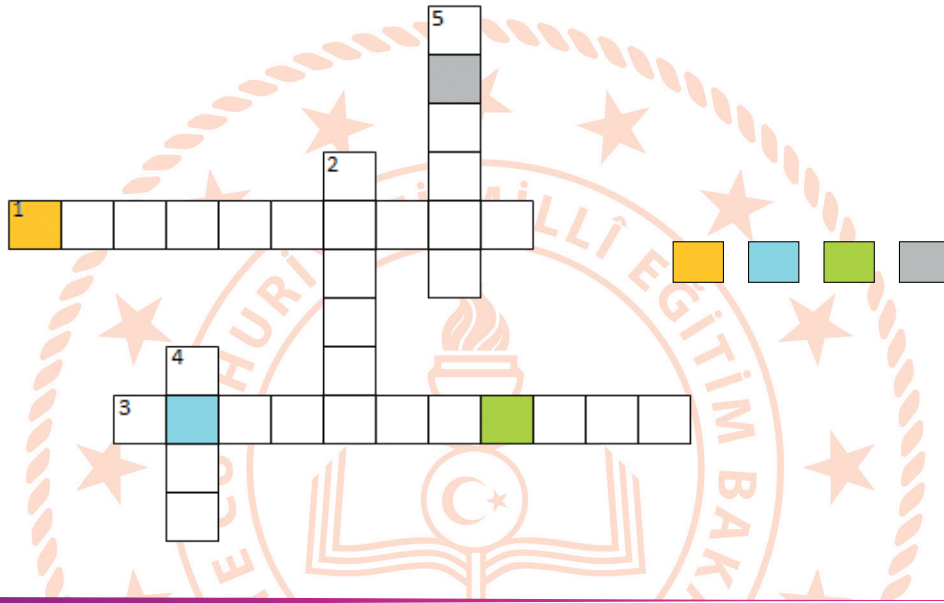
- a) I. şiirin ana duygusu nedir?
- b) Hangi şiirde konuşurma sanatından yararlanılmıştır?
- c) II. şiirin ana duygusu nedir?
- ç) Hangi şiir veya şiirlerde zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır?
- d) Hangi şiir veya şiirlerde benzetme sanatından yararlanılmıştır?

TEST - 1

Japon bilim insanları yüksek hızlı trenleri ilk tasarladıkları zamanlarda bir sorunla karşı karşıya kaldılar. Bu trenler tünellerden çıkarken hava basıncında meydana gelen ani değişiklik nedeniyle çok yüksek bir ses çıkıyordu. Öyle ki bu ses kilometrelerce uzaktan bile rahatlıkla duyulabiliyordu. İşte tam da bu sorunu çözmek için yalıçapkınlarının gaga biçimini örnek aldılar. Yalıçapkınları avlanmak için suya dalış yaparken gagaları sayesinde suyu “yarar”. Bilim insanları da yüksek hızlı trenin ön kısmını, havayı yarmasını sağlayacak biçimde yeniden tasarladılar. Tıpkı yalıçapkınlarının gagasının suyu yardığı gibi... Böylece trenler tünelden çıkarken ortaya çıkan yüksek sesin önüne geçilmiş oldu.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamları verilen sözcükleri bulmacaya yerleştirerek şifreyi bulunuz.

Soldan Sağa

1. Bir şeyin nasıl gerçekleşebileceğini düşünmek, zihinde hazırlamak.
3. Su kıyılarında yaşayan, sırtı mavi ve yeşil, karnı pas rengi bir kuş, emircik, iskele kuşu.

Yukarıdan Aşağıya

2. Bir yüzey üzerine etkide bulunan gücün yüz ölçümü birimine düşen miktarı, tazyik.
4. Genellikle kuşlarda ağzın bir uzantısı durumunda olan, biçim ve büyüklüğü değişik, boynuz yapısında, katı ve çıkıntılı organ.
5. Ortasından, içinden geçmek.

A) TAKA

B) DAMA

C) TİKA

D) DARI

TEST - 2

Cümlelerde sebep-sonuç, amaç- sonuç ve koşul gibi anlam ilişkileri bulunmaktadır.

CÜMLELER	Sebe- Sonuç Cümlesi	Amaç- Sonuç Cümlesi	Koşul Cümlesi
I. Ayşenaz, düzenli kitap okuduğu için kelime hazinesi oldukça zengindi.		✓	
II. Cemal, ödevlerini bitirirse her gün dışarı çıkabiliyormuş.			✓
III. Mehmet Eren'in mikrofonu bozuk olduğu için derslere sağlıklı bir şekilde katılamadı.	✓		
IV. Ayberk, sağlıklı olabilmek için düzenli olarak spor yapıyor.	✓		

Verilen çizelgenin doğru işaretlenmiş olması için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I. cümle sebep- sonuç cümlesi, III. cümle amaç -sonuç cümlesi şeklinde işaretlenerek
- B) I. cümle sebep- sonuç cümlesi, IV. cümle amaç- sonuç cümlesi şeklinde işaretlenerek
- C) II. cümle amaç- sonuç cümlesi, IV. cümle amaç- sonuç cümlesi şeklinde işaretlenerek
- D) II. cümle sebep- sonuç cümlesi, III. cümle koşul cümlesi şeklinde işaretlenerek

TEST - 3

Türkçede ömür kelimesi ile ilgili birçok deyim bulunmaktadır. “Uzun bir ömür sürdü dedem.” cümlesinde olduğu gibi iyi ve rahat yaşamış olmak anlamında (I) deyim kullanılmaktadır. Beğenilen, çok hoş giden, değişik düşünceleri olan anlamında (II) deyim kullanılırken “Bu ev için bir ömür çürüttüm ben.” cümlesinde olduğu gibi uzun süre bir şey için emek vermiş olmak ya da boşuna zaman harcamış olmak anlamında (III) deyim kullanılmaktadır.

Numaralanmış yerlere gelecek olan deyimler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

A) (I) Ömrüne bereket	B) (I) Ömür sürmek	C) (I) Ömrüne bereket	D) (I) Ömür sürmek
(II) Ömür adam	(II) Ömrü billah	(II) Ömür adam	(II) Ömür adam
(III) Ömür törpüsü	(III) Ömür çürütmek	(III) Ömür törpüsü	(III) Ömür çürütmek

TEST - 4

Annesi bir süredir Kaan'dan hep aynı şeyi duyuyordu: “Sıkılıyorum.” Oysa parktan da yeni gelmişlerdi. “sıkılmak” aslında sihirli bir sözcüktü. İnsanlar sıkılınca iyice düşünmeye başlardı. Yeni fikirler bulurlardı. Annesi ve Kaan bir “yeni fikirler kutusu” hazırlamaya karar verdiler. Fikirleri tabii ki Kaan bulmalıydı. Çünkü sıkılan oydu. Kaan, fikir kutusunu eğlenceli bulmuştu. Sıkıldığında yapabileceği ne kadar da çok şey keşfetmişti. Böceklerle yakından bakmak, yaprak toplamak, doğanın seslerini dinlemek, oyuncaklarla oynamak, zıplamak, takla atmak... Kaan fikir üretmeyi sevmişti. Galiba bu nedenle artık eskisi kadar “Sıkılıyorum.” demiyor.

Bu parçada verilmek istenen asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuklar sıkılmamak için yanlarında bir arkadaşları olsun ister.
- B) Üretkenlik, çoğu zaman en sıkıldığımız anlarda ortaya çıkar.
- C) Yakınlarımızdan yardım alarak vaktimizi iyi geçirebiliriz.
- D) Kendimizi doğaya bıraktığımızda zaman hızlıca akar.

TEST - 5

Herkese saygı göstermeli elden geldikçe. Umulmadık kimselerden fayda görür insan. İşte bu gerçeği anlatan bir hikâye, daha nice bin hikâye arasından. Pençesi dibinde bir aslanın, dalgınlıkla bir fare çıkıverdi. Bu fırsatı kullanmadı sultanı ormanın, fareye dokunmayıp bir büyüklük gösterdi. Bu iyiliği boşa gitti sanmayın; kimin aklına gelir ki bir an, fareye işi düşer aslanın? Ama o da bir gün dışarı çıktı ormandan, gitti tutuldu bir ağa. Ne çırpınma, ne kükreme kâr etmez tuzağa. Bay fare koştu; dişiyle aslanın ağını, öyle bir kemirdi ki ağ söküldü nihayet. Sabırla zamanın yaptığı; ne kuvvet yapabilir, ne şiddet.

Yukarıdaki parçayla ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İyilik eden iyilik bulur, ana fikrine ulaşılmaktadır.
- B) Karakterlere insana ait özellikler verilmiştir.
- C) Konuşturma sanatı kullanılmıştır.
- D) Deyimlerden yararlanılmıştır.

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK-1

ETKİNLİK-2

2. ama
3. yani
4. ancak
5. böylelikle
6. buna rağmen
7. hâlbuki
8. özetle
9. özellikle
10. lakin

ETKİNLİK-3

3

ETKİNLİK-4

a)

1. BALTAYI TAŞA VURMAK
2. EL ÜSTÜNDE TUTMAK
3. ÇAM DEVİRMEK
4. BOYNU KILDAN İNCE OLMAK
5. HAVANDA SU DÖVMEK
6. SÜT DÖKMÜŞ KEDİ GİBİ

b)

- a. Karşısındakine dokunacak veya kötü bir sonuç doğuracak söz söylemek. 3
- b. Suçunu bilerek bundan utanmak. 6
- c. Haksız olduğu anlaşıldığında verilecek her türlü cezaya razı olmak. 4
- ç. Bir kimseye çok saygı ve sevgi göstermek. 2
- e. Boşuna uğraşmak. 5
- f. Farkında olmayarak birine dokunacak sözler söylemek, pot kırmak. 1

ETKİNLİK-5

- a. Karşıtlık
- b. Benzetme
- c. Kişileştirme
- ç. Konuşturma
- d. Abartma

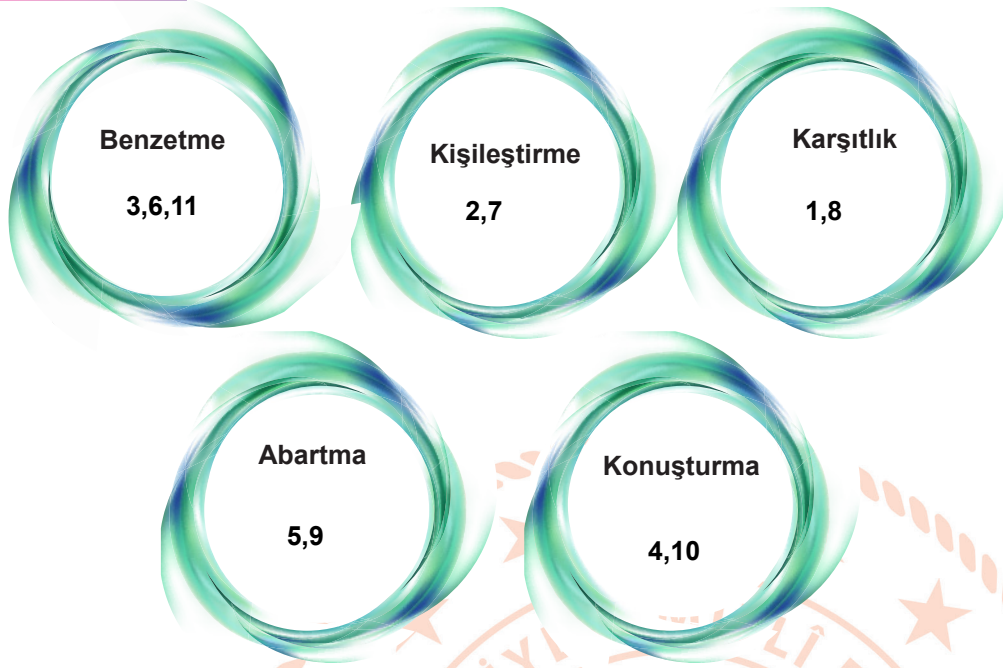
ETKİNLİK-6

1. D, 2. Y, 3. Y, 4. D, 5. Y, 6. D

ETKİNLİK-7

ETKİNLİK-8

Reyyan:1,4

Melih: 2,3

Nisa:5,6

ETKİNLİK-9

- ☐ a) Sen gelmedin diye pencereimde çiçek açmadı.
- ☐ b) Akşam olsun da ne yapacağımıza karar verimiz.
- ☐ c) Daha iyi yaşam koşullarına sahip olumuz düşüncesiyle İstanbul'a yerleşmişler.
- ☐ ç) Ödevlerini bitirirsen seni tiyatroya götürürüm.
- ☐ d) Malzeme yetersizliğinden inşaat yarım kaldı.
- ☐ e) Otobüsü kaçırmayayım diye koşmaya başladı.
- ☐ f) Annemi uzun süre aramayınca meraklanmış.

ETKİNLİK-10

- I. Sağlıklı Beslenme
- II. Resmin İlhamı
- III. Sessizlik Sanatı
- IV. Aynısını Yap

ETKİNLİK-11

1. Metin

Konu: Parmak izleri

Ana fikir: Parmak izleri anne karnından şekillenmeye başlayan belirli desenlerden oluşan eşsiz izlerdir.

2. Metin

Konu: Hayvanların üzerindeki desenler

Ana fikir: Zebra, zürafa gibi hayvanların çizgileri ve desenleri aynı gibi görünse de aslında her biri ayırt edici şekildedir.

3. Metin

Konu: Parmak izlerinin önemi

Ana fikir: Parmak uçlarındaki izler dokunma duyumuzu da sağlayan önemli birer araçtır.

ETKİNLİK-12

Yer: Okul yolu

Zaman: Sabah

Kişiler: Melike, Bennu

Olay: Rüzgârdan proje ödevi uçan ve buna çok üzülen Melike'nin arkadaşı Bennu tarafından sakinleştirilmesi ve birlikte okula gitmeleridir.

ETKİNLİK-13

a)

Cümleler	Doğru	Yanlış
1) Birinci metinde yer, zaman, kişi ve olay unsurlarının hepsi vardır.	☒	☐
2) Birinci metinde kişinin hayatında iz bırakan bir olay anlatılmıştır.	☐	☒
3) İkinci metin yazıldığı zamandan önce yaşanmıştır.	☒	☐
4) İkinci metin olaya tanık olan biri tarafından kaleme alınmıştır.	☐	☒
5) Birinci metni anlatan olayın içindeki karakterlerden biridir.	☐	☒
6) İkinci metinde kişinin başından geçen bir olay anlatılmıştır.	☒	☐

b) I. Hikâye

II. Anı

ETKİNLİK-14

- a) I. şiirin ana duygusu nedir? Öğretmene duyulan saygı
- b) Hangi şiirlerde konuşurma sanatından yararlanılmıştır? Yalnız III.
- c) II. şiirin ana duygusu nedir? Bahar sevinci
- ç) Hangi şiirlerde zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır? I ve III.
- d) Hangi şiirlerde benzetme sanatından yararlanılmıştır? I ve II.

TEST

1. A
2. B
3. D
4. B
5. C

